

نماز آیات و چگونگی خواندن آن/ تقسیم سوره به ۵ قسمت

در پی ماه گرفتگی امشب، با حجت الاسلام و المسلمین کریمی استاد حوزوی و کارشناس احکام و مسائل شرعی درباره معیار واجب شدن نماز آیات و چگونگی خواندن آن و همچنین چگونگی تقسیم یک سوره به ۵ قسمت گفتگو نمودم که مشروح آن در ادامه می آید.

بسم الله الرحمن الرحيم

دست نوشته های معارفی امیر محسن سلطان احمدی (سلطان احمدی دات آی آر): جمعه ۵ مرداد ماه ۱۳۹۷ طولانی ترین ماه گرفتگی قرن ۲۱ در ایران اتفاق خواهد افتاد که در این ماه گرفتگی ماه به طور کامل در سایه زمین قرار خواهد گرفت و نماز آیات واجب می شود.

بنا بر اعلام مرکز تقویم مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران این ماه گرفتگی از ساعت ۲۲:۵۴ دقیقه شروع می شود و راس ساعت ۲۴ نیمه شب سایه زمین تمام قرص ماه را می پوشاند و ماه گرفتگی کلی آغاز می شود و در ساعت ۰۱:۴۳ دقیقه بامداد شنبه ۶ مردادماه شروع به خروج از سایه می کند و پایان ماه گرفتگی ساعت ۰۲:۴۹ دقیقه بامداد شنبه ۶ مردادماه اتفاق می افتد. این ماه گرفتگی در تمام نقاط ایران قابل رویت خواهد بود و همچنین در اروپا، آمریکای جنوبی، آفریقا، آسیا و استرالیا نیز دیده خواهد شد.

از این رو درباره معیار واجب شدن نماز آیات و چگونگی خواندن و وقت آن به صورت تلفنی با «حجت الاسلام والمسلمین علیرضا کریمی» استاد حوزوی و کارشناس احکام و مسائل شرعی گفتگو نمودم که مشروح آن در ادامه می آید.

مشروح گفتگو با حجت الاسلام کریمی درباره نماز آیات به شرح زیر است:

«حجت الاسلام و المسلمین علیرضا کریمی» استاد حوزوی و کارشناس احکام و مسائل شرعی در این گفتگو با بیان این که در ماه گرفتگی امشب نماز آیات بر مردم واجب می شود، گفت: در ماه گرفتگی امشب جمعه ۵ مردادماه ۱۳۹۷ پدیده ماه گرفتگی به طور کامل اتفاق می افتد و خواندن نماز آیات واجب است.

وجوب نماز آیات در سراسر نقاط ایران

وی با اشاره به واجب شدن نماز آیات در سراسر نقاط کشور بیان کرد: با توجه به اینکه ماه گرفتگی امشب در تمام نقاط ایران قابل مشاهده و محسوس است، و همین طور کشورهای اسلامی دیگری که این ماه گرفتگی برای آنها نیز محقق است، خواندن نماز آیات برای آنها نیز واجب است.

این کارشناس احکام شرعی درباره چگونگی واجب شدن نماز آیات بیان کرد: ماه گرفتگی یکی از وجوب خواندن نماز آیات است، و از لحظه ای که ماه شروع به گرفتن می کند وجوب خواندن نماز آیات بر عهده افراد وارد می شود و جزء واجبات موقت و وقت دار است.

زمان و وقت خواندن نماز آیات

حجت الاسلام کریمی در پاسخ به اینکه زمان خواندن نماز آیات از چه موقع است، گفت: طبق نظر امام خمینی(ره) از زمانی که ماه شروع به گرفتن می کند افراد بنا بر احتیاط تا وقتی که به نهایت گرفتگی می رسد باید نماز آیات را خوانده باشند. و ماه گرفتگی کامل که می گیرد شروع به باز شدن می کند اگر تا وقتی که شروع به باز شدن می کند نماز آیات را نخواندند احتیاط این است که قصد ما فی الذمه

کنند و نه قصد قضا.

وی افزود: ولی برخی از مراجع مثل آیت الله سیستانی می فرمایند تا وقتی ماه کامل باز نشده وقت ادا است یعنی از وقت شروع به گرفتگی تا وقتی که کاملا باز نشده فرصت برای خواندن نماز هست. اما با توجه به احتیاطی که امام خمینی(ره) دارد، احتیاط در این است تا وقتی که ماه شروع به باز شدن نکرده است نماز آیات خود را خوانده باشید.

نحوه خواندن قضای نماز آیات و نخواندن عمدی آن

این کارشناس احکام و مسائل شرعی در پاسخ به اینکه اگر کسی متوجه ماه گرفتگی و وجوب نماز آیات نشود، آیا خواندن نماز بر او ساقط است، گفت: افرادی که متوجه ماه گرفتگی و واجب شدن نماز آیات نشوند و یا افرادی خدایی نکرده عمدا نماز را نخوانده اند که گروه دوم معصیت و نافرمانی کرده اند، ولی بر هر دو خواندن قضای نماز آیات واجب است و باید قضای آن را به جا آورند.

نظر احتیاطی آیت الله سیستانی

وی با اشاره به احتیاط آیت الله سیستانی درباره افرادی که عمدا نماز آیات را نخوانده اند، بیان کرد: باز احتیاطی آیت الله سیستانی دارد که اگر فردی عمدا نماز آیات را در موقعش نخواند احتیاطش این است در یکی از جاهایی که احتیاط واجب به غسل دارند در همین مورد است که باید قبل از قضا غسل کنند و بعد نماز قضا را به جا بیاورند.

کیفیت خواندن نماز آیات

حجت الاسلام کریمی درباره کیفیت خواندن نماز آیات گفت: کیفیت خواندن نماز آیات به این صورت است که نماز آیات دو رکعت است و می توان آن را به صورت فرادا و یا به صورت جماعت خواند و این نماز اذان و اقامه ندارد و کافی است چند الصلاه گفت؛ و بهتر است افرادی که این نماز را فرادا می خوانند آن را طولانی بخوانند.

وی به کیفیت خواندن نماز آیات اشاره و اظهار کرد: اما این نماز دو رکعت است و در هر رکعت پنج رکوع دارد و در هر رکعت حمد حتما باید خوانده شود و بعد از حمد فرد می تواند یک سوره کامل را بخواند یا یک سوره کامل را بر پنج قسمت تقسیم کند و با هر قسمتی

یک رکوع انجام دهد.

چگونگی تقسیم یک سوره کامل به پنج قسمت

این کارشناس احکام در پاسخ به چگونگی تقسیم یک سوره به پنج قسمت بیان کرد: همانطور که بیان شد در خواندن نماز آیات به صورت ساده تر می توان سوره را به پنج قسمت تقسیم کرد، اما این سوره باید کامل باشد و در این که آیا هر قسمت باید یک آیه کامل باشد یا نه؟ فرمودند لازم نیست بلکه هر قسمتی یک آیه کامل باشد یا بخشی از یک آیه هم باشد کافی است. که البته بعضی از مراجع مثل آیت سیستانی گفتند اگر بخشی از یک آیه را در هر قسمتی قرار می دهند یک قسمتی از آیه باشد که یک کلام کامل را شامل شود و جمله ناقص نباشد.

آیا بسم الله الرحمن الرحيم هم جزء آیه محسوب می شود؟

وی درباره اینکه در این تقسیم نمودن سوره آیه بسم الله هم جزء یک آیه جدا محسوب می شود یا خیر، گفت: در رابطه با اینکه آیا «بسم الله الرحمن الرحيم» می شود یک قسمت قرار داد یا نه؟ امام خمینی(ره) قائل به این هستند که می شود ولی نظر مقام معظم رهبری و آیت الله سیستانی این است که بسم الله را نمی توان جزء یک قسمت قرار داد.

چگونگی تقسیم سوره توحید به پنج قسمت

حجت الاسلام کریمی درباره چگونگی تقسیم سوره توحید به پنج قسمت اظهار کرد: اما سوره توحید را که همه حفظ هستند اگر به این کیفیت عمل کنند و بخوانند درست است. همان طور که گفتیم نماز آیات اذان و اقامه ندارد و مستحب است ابتدا چند بار الصلاة الصلاة گفته شود و بعد تکبیر الاحرام را که گفتند سوره حمد را می خوانند، بعد از اتمام سوره حمد به فرض اینکه سوره توحید را می خواهیم بخوانیم این سوره را به پنج قسمت تقسیم می کنیم.

وی ادامه داد: به این نحو سوره توحید را به پنج قسمت تقسیم می کنیم، اولین قسمت «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ» بعد می رویم به رکوع و بلند می شویم؛ حالا در قسمت دوم می گوئیم: «لِلّٰهِ الصّٰمِدُ»، باز به رکوع رفته و بلند می شویم و در قسمت سوم می گوئیم: «لَمْ يَلِدْ» و به رکوع می رویم و بلند می شویم و در قسمت چهارم می گوئیم: «وَلَمْ يُولَدْ» و به رکوع می رویم و در قسمت پنجم نیز می گوئیم: «وَلَمْ يَكُنْ

لَهُ كُفُوًا أَوْ حَدًّا» و به رکوع رفته و سجود و رکعت دوم هم به همین نحو می خوانیم و اگر در رکعت دوم قنوت خواستیم بخوانیم قبل از رکوع پنجم رکعت دوم می توانیم قنوت هم بجا بیاوریم.

چرا آیه «لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ» به دو قسمت تقسیم شد؟

این کارشناس احکام و مسائل شرعی با اشاره به اینکه آیه «لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ» به دو قسمت تقسیم کردیم، گفت: این لم یلد بخشی از آیه است اما یک جمله کامل است، یعنی خداوند فرزندی ندارد و دارای فرزند نمی باشد پس یک جمله کامل محسوب می شود و می گوئیم لم یلد و می رویم رکوع بعد بلند می شویم از رکوع می گوئیم ولم یولد که این ولم یولد هم بخشی از آیه است اما یک جمله کامل می باشد و طبق نظر همه مراجع هم گفتن آن کافی است یعنی خدا فرزند کسی هم نیست.

وی خاطر نشان کرد: بنابراین با این کیفیت این پنج رکوع تحقق پیدا کرد و به این شیوه می توانیم یک سوره را به پنج قسمت تقسیم کنیم و نماز آیات را بخوانیم.

لزوم تکرار سوره حمد در خواندن نماز آیات به سوره کامل

حجت الاسلام کریمی درباره خواندن نماز آیات با سوره کامل گفت: اگر کسی تقسیم کردن سوره به پنج قسمت برایش سخت است می تواند سوره را کامل بخواند، اما اگر خواست در رکعت اول پنج تا سوره بخواند باید توجه داشت که حمد را هم باید با سوره بخواند و حتما بعد از اكمال باید باز حمد همراه سوره خوانده شود.

گفتنی است؛ نماز آیات امشب در ایران، از ساعت ۲۲:۵۴ جمعه تا ساعت ۱:۴۳ شنبه واجب است که به نیت ادا خوانده شود؛ و از ساعت ۱:۴۳ تا ساعت ۲:۴۹ به نیت ما فی الذمه (انجام تکلیف) و نه ادا و نه قضا خوانده شود؛ و بعد از ساعت ۲:۴۹ دقیقه نماز آیات قضا می شود.

پدیدآورنده:

به قلم: امیرمحسن سلطان احمدی

www.soltanahmadi.ir

انتشار این مطلب در:

